

PUSTINJSKE NASLAGE

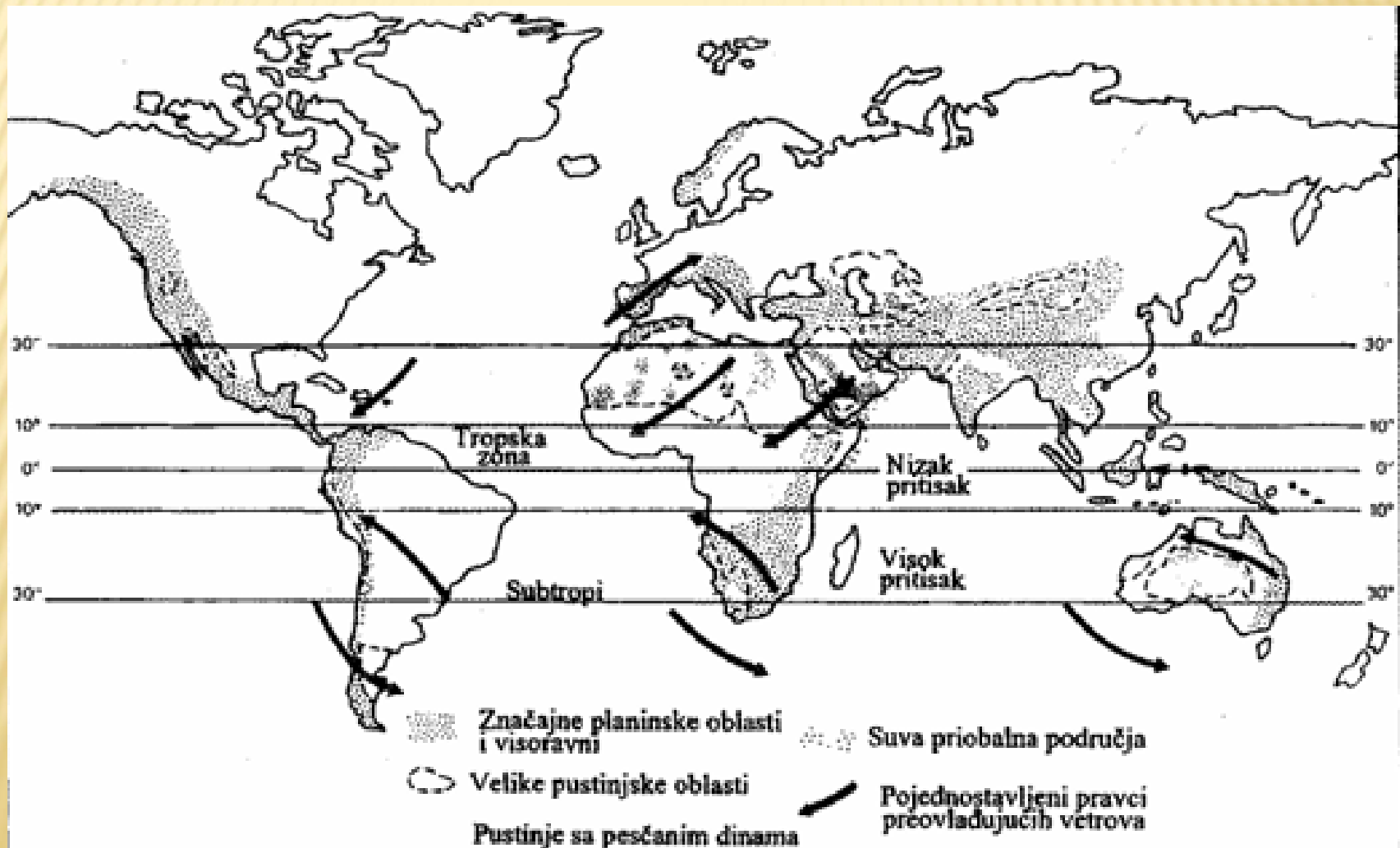
Student : Matović Doroteja G92/20

PUSTINJE

- ✗ NEPLODNE OBLASTI
- ✗ SIROMAŠNA VEGETACIJA
- ✗ ARIDNA KLIMA, EKSTREMNE TEMPERATURE
- ✗ GODIŠNJA KOLIČINA PADAVINA DO 25 cm.

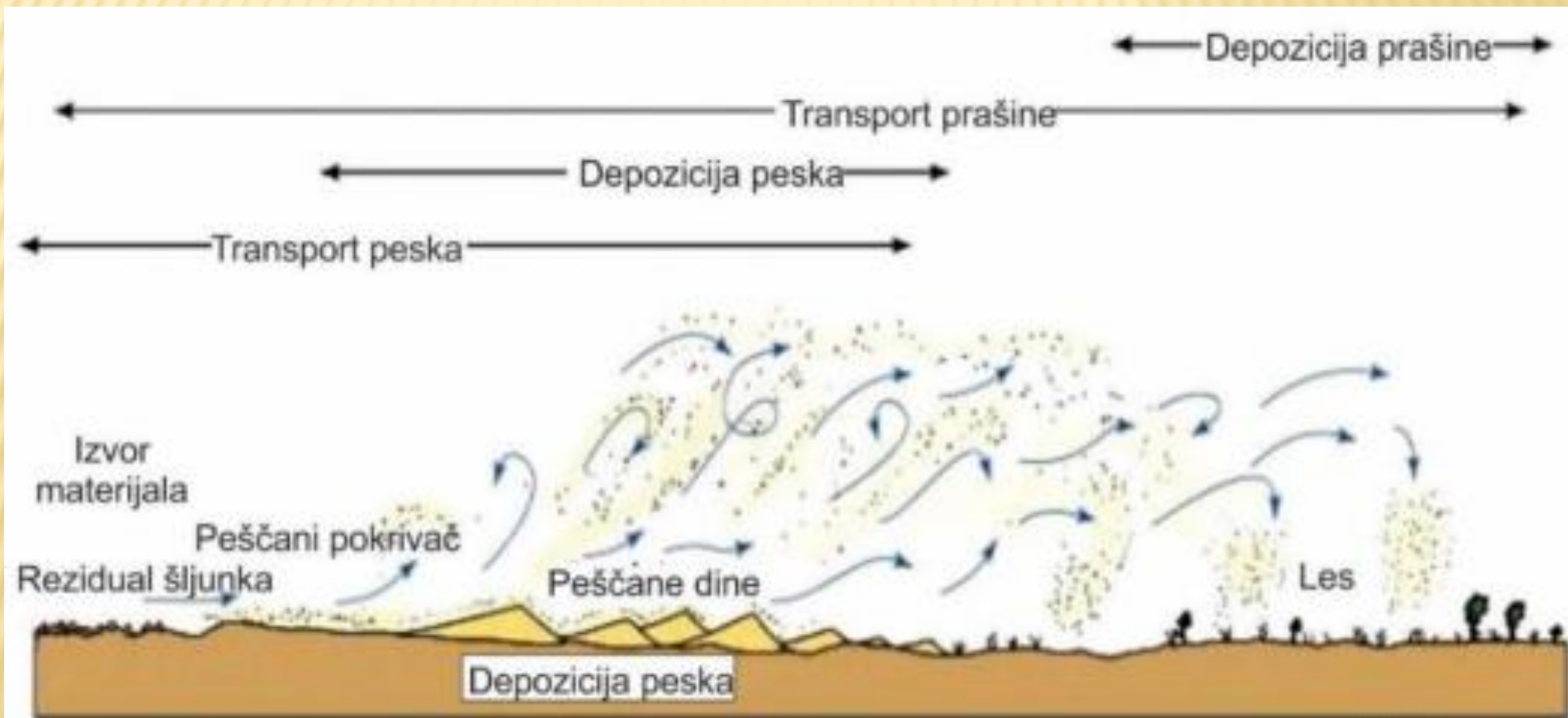
VEĆINA PUSTINJA SE NALAZI IZMEĐU 15° I 30°
GEOGRAFSKE ŠIRINE NA OBE HEMISFERE I NA
SEVERNOM I JUŽNOM POLU KAO POSLEDICA
CIRKULACIJE VETRA U ATMOSFERI.

PUSTINJSKI DEPOZICIONI SISTEMI

- EOLSKI PROCESI

- VETAR ERODUJE, TRANSPORTUJE I DEPONUJE NEVEZANE SEDIMENTE.

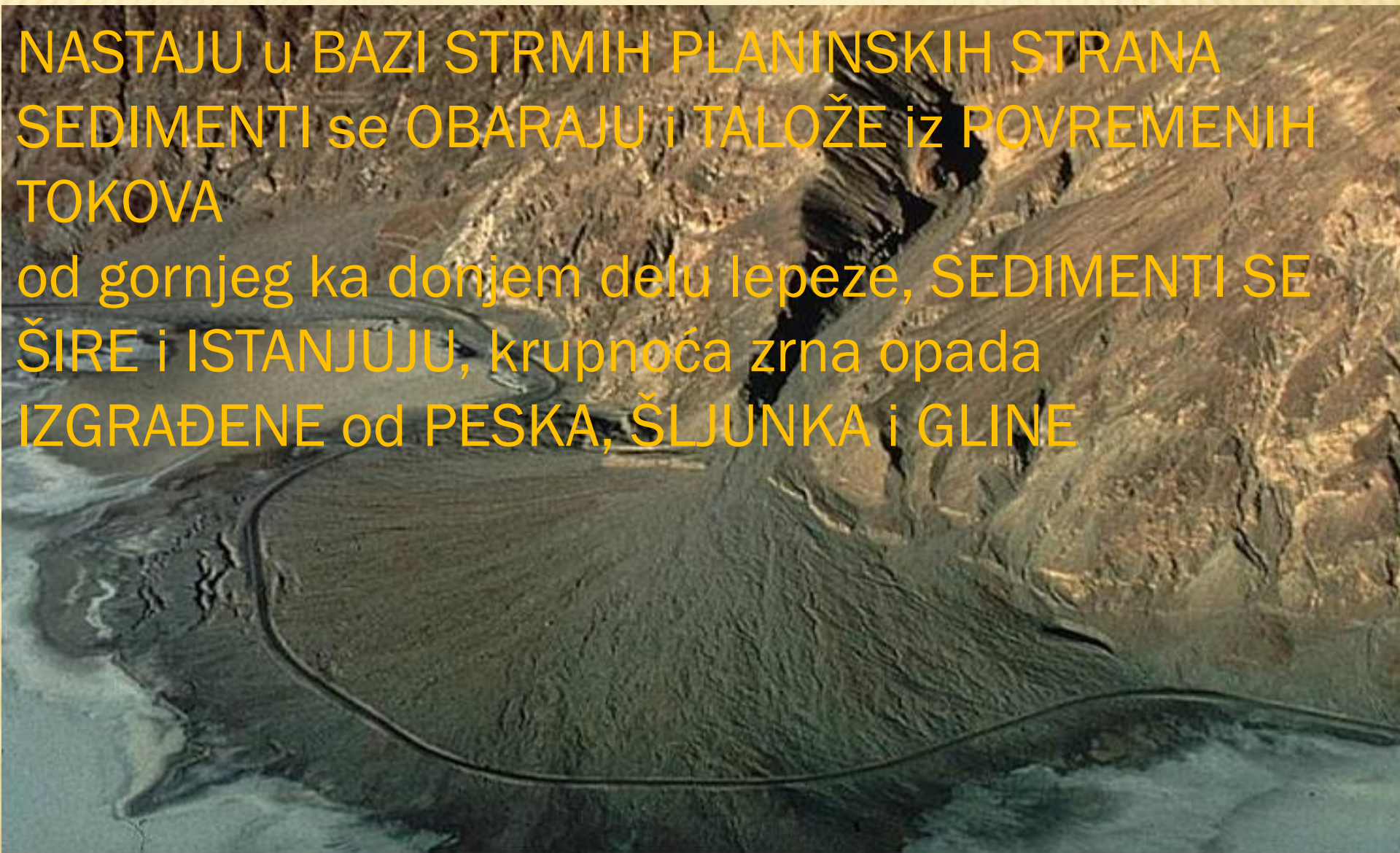
PUSTINJSKI SISTEM :

- ✗ VELIKE PUSTINJE
- ✗ PRIMORSKE PUSTINJE
- ✗ BOLSONI, male planinske pustinje u Severnoj Americi
- ✗ Glavne **SEDIMENTACIONE SREDINE i FACIJE :**
- ✗ SUVE PLAVINSKE LEPEZE
- ✗ VADI
- ✗ ERGOVI
- ✗ SABKE i PLAJE

SUVE PLAVINSKE LEPEZE

NASTAJU u BAZI STRMIH PLANINSKIH STRANA
SEDIMENTI se OBARAJU i TALOŽE iz POVREMENIH
TOKOVA

od gornjeg ka donjem delu lepeze, SEDIMENTI SE
ŠIRE i ISTANJUJU, krupnoća zrna opada
IZGRAĐENE od PESKA, ŠLJUNKA i GLINE

VADI

Vadi su suva korita sa povremenim tokovima
Sedimenti iz vadija se sastoje od deponata koji
su nastali u vadima i od vetrom prinetog peska.

ERG

- ✗ NEPREGLEDNA MORA PESKA
- ✗ područja u kojima je došlo do akumulacije peska koji je prinet vetrom iz susednih plavinskih lepeza, vadija ili iz hamada, kamenitih pustinja.

✗ U slučaju kada materijal u ergovima potiče iz hamada, dolazi do nagomilavanja tog peska u vidu tankog pokrivača ili serira u kome je pomešan sa šljunkom.

SERIR ŠLJUNKOVITA PUSTINJA

Ergovi prekrivaju samo oko 20% površina pustinja.

Erg može da bude malo nagomilanje peska ali može i da zauzima površinu od nekoliko hiljada km².

Ergovi su prekriveni kompleksom akumulativnih oblika : talasa, dina i drasa.

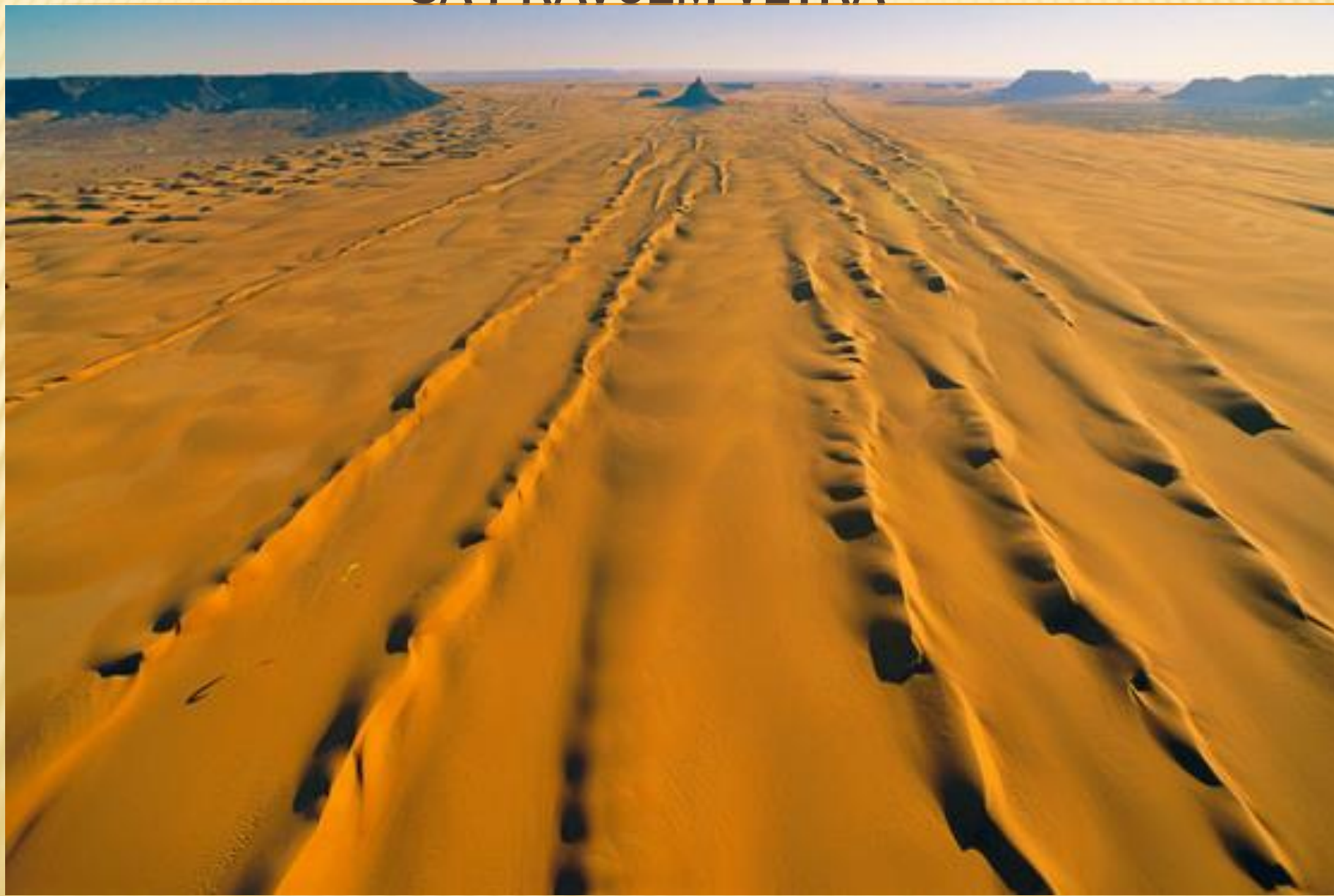
Drase su ekstremno veliki peščani oblici od hektometarskih do kilometarskih dimenzija.

DINE

- ✗ najznačajniji oblici u ergovima
- ✗ PEŠČANI BEDEMI i BREŽULJCI
- ✗ Varijacije u oblicima dina zavise od količine peska, brzine, pravca i stalnosti vetra kao i od prisustva ili odsustva pustinjske vegetacije.
- ✗ U Libijskoj pustinji, dine dostižu visinu i do 200 m.

SEIF

UZDUŽNE DINE KOJE SE PRUŽAJU PARALELNO
SA PRAVCEM VETRA

BARHANI

- ✗ Barhani su male dine u obliku polumeseca. Nastaju kada vetar duva stalno iz istog pravca. Strana koja je okrenuta ka vetru je blaga i izdužena dok je suprotna strana strma i kratka.

✘ Posebni oblici koji nastaju dok vetar prenosi pesak koji eroduje i polira komade stena na tlu.

VENTIFAKTI

SABKE

Sabke su pustinjske depresije koje nastaju ili deflacijom ili tektonski u delovima pustinja gde je prinos peska ograničen, stene podloge ne izbijaju na površinu a nivo podzemnih voda je na dubini od 1 m do 2 m. Veličine su od nekoliko stotina m² do nekoliko hiljada km².

Nakon kiše pretvaraju se u povremena, plitka jezera koja se brzo isušuju i ostavljaju na površini sabke sloj soli. Kad se jezero isuši, nastavlja se evaporacija tako što se podzemna voda isparavanjem izvlači prema površini terena i na taj način se iznose soli minerali koji se deponuju blizu površine.

PLAJE

Pored primorskih postoje i kopnene sabke među kojima se posebno razlikuju sabke iz bolsona koje se nazivaju plaje.

- ✘ Sedimentacija u pustinjama se vrši u etapama, prvo dolazi do taloženja teže rastvornih karbonata kalcijuma i magnezijuma, kalcit i dolomit. Ponekad se zajedno sa kalcitom i dolomitom javljaju i silikati magnezijuma, sepioliti i keroliti. Nakon njih dolazi do taloženja gipsa, tenardita i mirabilita a u slučajevima visokog saliniteta talože se halit i kalijsko – magnezijske soli.
- ✘ Velika sušnost dovodi do nestanka biljnog pokrivača što ima za posledicu da u kompleksima sedimenata pustinja nikada se ne nalazi ugalj niti stene obogaćene organskom materijom.

- ✘ Svi pustinjski sistemi imaju veliko geografsko rasprostranjenje.
- ✘ Debljina eolskih paketa varira od nekoliko cm pa do nekoliko stotina metara.
- ✘ Veličina zrna se kreće od alevrita do grubozrnog peska, uglavnom između 0.125 i 0.300 mm. Krupnija zrna peska su dobro zaobljena, kvarcna zrna su matirana, uglavnom nema liskuna a zrna peska su često posledepoziciono presvučena žutim do crvenim skramama od oksida gvožđa.